

Gezamenlijke aanpak nodig om personeelstekorten in de zorg te voorkomen.

Aanbieding arbeidsmarktadvies van het Zorginnovatieplatform.

In 2025 dreigt er een tekort van 450.000 zorgwerknemers. Dit komt door een groeiende vraag naar zorg en een afname van het aantal arbeidskrachten. De goede Nederlandse zorg moet behouden blijven. Daarom is er volgens het Zorginnovatieplatform nu al actie nodig met alle betrokken partijen.

Minister Klink en staatssecretaris Bussemaker (VWS) hebben van het Zorginnovatieplatform (ZIP) het advies "Zorg voor mensen, mensen voor de zorg" ([link naar advies op zorginnovatieplatform.nl](http://link.naar.advies.op.zorginnovatieplatform.nl)) ontvangen over het arbeidsmarktbeleid voor de zorg voor de komende 15 jaar.

De dreigende kloof tussen vraag en aanbod van arbeid in de zorg

Het ZIP luidt de noodklok over een groot dreigend personeelstekort in de zorg als er geen extra maatregelen worden genomen. Door de economische crisis lijkt er voldoende personeel in te stromen, maar dat geldt alleen voor lageropgeleiden, terwijl de tekorten op lange termijn juist dreigen voor verzorgenden en verpleegkundigen op mbo- en hbo-niveau. Deze tekorten zijn bij ongewijzigd beleid al over enkele jaren te voelen omdat de bevolking vergrijsst. De levensverwachting stijgt en daarmee ook de zorgvraag. De beroepsbevolking daarentegen groeit steeds minder hard en krimpt zelfs vanaf 2020. In 2025 is het leveren van zorg dan ook niet primair een kwestie van geld. Alleen wie in de toekomst personeel heeft, kan de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg garanderen. Bovendien kunnen personeelstekorten een loon-prijsspiraal in werking zetten en daarmee de betaalbaarheid van de zorg in het geding brengen.

De arbeidsmarkt van de zorg is meer dan het arbeidsaanbod van zorgwerknemers

Het Zorginnovatieplatform laat zien dat het mogelijk is om het personeelstekort op te lossen. Naast maatregelen om de instroom van zorgwerknemers te vergroten en te behouden voor de sector kunnen ook andere maatregelen de vraag naar arbeid in de zorg terugdringen, zoals de omvang van het verzekerde pakket, preventie, mantelzorg en technologische innovaties. Beleidsmakers moeten daarom de gevolgen voor de arbeidsmarkt veel beter en eerder betrekken in de besluitvorming over deze onderwerpen.

Aanbevelingen om het arbeidsaanbod van zorgpersoneel te vergroten en te behouden

Het Zorginnovatieplatform adviseert een breed pakket van maatregelen. Loonsverhogingen bieden geen soelaas. De uitdaging is te groot en te complex voor een enkel wondermiddel, maar de 18 aanbevelingen van het advies brengen de oplossing stap voor stap dichterbij. De maatregelen richten zich op vier aspecten die tezamen het personeel binden, boeien en zo efficiënt mogelijk inzetten. Ten eerste kan de zorgsector haar aandeel op de arbeidsmarkt vergroten als de werving zich nadrukkelijker richt op groepen die momenteel ondervertegenwoordigd zijn in de zorg. Daarnaast is het van belang om met arbeidsvoorwaarden nog beter in te spelen op de veranderende behoeften van werknemers. Hiertoe helpt ook het derde aspect, een meer op het individu

toegesneden arbeidsorganisatie. Tot slot is het cruciaal dat mensen hun leven lang blijven leren.

Samen in actie

Iedereen moet alle zeilen bijzetten om de vele kansen te pakken die er zijn. Het Zorginnovatieplatform roept alle betrokken partijen op het arbeidsmarktbeleid op een hoger plan te brengen, maatregelen te intensiveren en vanuit een gezamenlijke visie actie te ondernemen. Zorginstellingen zullen de HRM-afdelingen strategisch moeten inbedden in hun organisatie. Het is nodig het HRM-beleid te verbinden aan financiële- en zorgdoelstellingen van de organisatie. Maar dan zijn we er nog niet. Alle betrokken partijen zullen de handen ineen moeten slaan om de zorginstellingen te ondersteunen bij het werven en behouden van voldoende mensen voor de zorg. Hiertoe moeten zij gezamenlijk een agenda opstellen gericht op de volgende kabinetsperiode en verder.

Reageren op advies

Minister Klink heeft bij het in ontvangst nemen van het advies aangegeven dat het kabinet begin 2010 komt met een reactie op het advies. Daarvoor riep hij alle betrokkenen op zélf hun reactie op het advies te geven, op www.zorginnovatieplatform.nl. Het ZIP biedt deze reacties begin januari 2010 aan het kabinet aan.

Alleen voor de redactie

Inlichtingen bij: PM